

Common diseases and conditions of pet rabbits

بیماری‌های رایج در خرگوش



Satinvet



MSD
Animal Health



Common Diseases and Conditions of Pet Rabbits

بیماری ها و مشکلات رایج در خرگوش های خانگی

این کتابچه برای کمک به جراحان دامپزشکی و پرستاران دامپزشکی در تشریح شرایط رایج بیماری برای صاحبان خرگوش و سایر افراد درگیر در پرورش خرگوش با ارائه تصاویر واضح، نمودارها و توضیحات مختصری از آناتومی و ظاهر خرگوش طبیعی در کنار خرگوش های مبتلا به بیماری های رایج طراحی شده است.

امید است که این منبع مفیدی در آموزش و کمک به صاحبان و مراقبان خرگوش برای شناخت و درک علل اصلی این بیماری های رایج و نحوه پیشگیری از آنها باشد. با تشخیص آنچه در حیوان خانگی خود طبیعی و غیر طبیعی است و قادر به تشخیص هر گونه تغییر در مراحل اولیه هستند، صاحبان باید بتوانند با مشاوره و درمان به موقع دامپزشکی سلامت و رفاه حیوانات خانگی خود را بهبود بخشند.



Contents

1	Body condition	نمره بدنی	6
2	Droppings	مدفوع	8
3	Teeth	دندان ها	12
4	Skin, fur and nails	پوست ، مو و ناخن ها	16
5	Perineal area	ناحیه پرینه	24
6	Eyes	چشم ها	26
7	Ears	گوش ها	31
8	Respiratory system	سیستم تنفسی	32
9	Neurological disease	بیماری عصبی	34
10	General signs of pain and disease	نشانه های عمومی درد و بیماری	37

Written content supplied by Anna Meredith MA VetMB PhD CertLAS DZooMed MRCVS
Royal (Dick) School of Veterinary Studies, University of Edinburgh.

Images kindly supplied by Prof. Anna Meredith, Evert-Jan de Boer DVM, Samuel Boucher DVM
and Prof. Dr Heinz Mehlhorn.

وضعیت بدنی

نگه داشتن خرگوش در وزن مناسب برای سلامتی آن حیاتی است. چاقی می تواند منجر به بسیاری از مشکلات و بیماری ها شود.

برای تایین وضعیت بدن خرگوش ، در کنار اینکه به آن نگاه میکنید ، باید دست نیز بزنید و به آرامی روی بدن، به خصوص روی دنده ها،

استخوان های لگن و ستون فقرات را احساس کنید.

وضعیت بدنی 1 : خیلی لاغر

استخوان های لگن، دنده ها و ستون فقرات بسیار تیز و برجسته است. پوشش ضعیف عضلات و چربی. انحنای ناحیه دنده به داخل. به دنبال مشاوره فوری دامپزشکی باشید - ممکن است بیماری یا تغذیه ناکافی باشد.

وضعیت بدنی 2 : لاغر

استخوان های لگن، دنده ها و ستون فقرات به راحتی احساس می شود. عضله ضعیف و پوشش چربی بسیار کم. ناحیه دنده صاف است. به دنبال مشاوره دامپزشکی باشید - ممکن است بیماری یا تغذیه ناکافی باشد

وضعیت بدنی 3 : ایده آل

استخوان های لگن، دنده ها و ستون فقرات به راحتی احساس می شوند، اما احساس می کنند گرد و تیز نیستند. بدون برآمدگی شکم و گردن. ناحیه دنده صاف است.

وضعیت بدنی 4 : اضافه وزن

نیاز به فشار دادن برای احساس استخوان های لگن، دنده ها و ستون فقرات به دلیل لایه چربی است. دنده گرد است. شکم و گردن کمی برآمدگی دارند. به دنبال مشاوره دامپزشکی باشید، پیامدهای مهم سلامتی.

وضعیت بدنی 5 : چاق

به دلیل وجود لایه چربی برای احساس استخوان های لگن، دنده ها و ستون فقرات نیاز به فشار دادن . دنده گرد است. شکم و گردن کمی برآمدگی دارند. به دنبال مشاوره دامپزشکی باشید، پیامدهای مهم سلامتی.

وضعیت بدنی 1 : لاغر

وضعیت بدنی 3 : ایده آل

وضعیت بدنی 5 : چاق



اسهال

اسهال واقعی یک مشکل جدی است که نیاز به توجه فوری دامپزشکی دارد زیرا خرگوش بسیار بیمار خواهد شد. خرگوش های جوان در حوالی دوره ، از شیر گرفتن بسیار بیشتر از بزرگسالان مستعد ابتلا به اسهال هستند. اسهال می تواند ناشی از عفونت های باکتریایی یا ویروسی یا سموم تولید شده توسط باکتری های کلستریدیال در روده باشد که وقتی تعادل باکتری های طبیعی روده به شدت به هم می ریزد، بیش از حد رشد می کنند. این می تواند ناشی از اختلالات شدید رژیم غذایی، استرس و استفاده نامناسب از برخی آنتی بیوتیک ها باشد.



اسهال واقعی . در عکس های بالا هیچ مدفوع معمولی دیده نمیشود.

اگر در مدفوع خرگوش کرم مشاهده کردید، باید با دامپزشک خود برای مشاوره در مورد درمان مشورت کنید.



مدفوع های دارای کرم

مدفوع

گلوله های نرمال مدفوع خشک، گرد و حاوی فیبر هضم نشده هستند. آنها باید حداقل بو داشته باشند. خرگوش متوسط (2.5-3 کیلوگرم وزن بدن) تقریباً 150 گلوله مدفوع در روز دفع می کند. کاهش تعداد یا اندازه گلوله های مدفوع نشانه بیماری گوارشی (استاز دستگاه گوارش) است. اگر آنها به طور کامل متوقف شوند، این یک علامت جدی است و نیاز به مداخله فوری دامپزشکی دارد.

کیکوتروف ها Caecotrophs بسته هایی از مواد غذایی نیمه هضم شده هستند که خرگوش در فواصل زمانی معین از قسمت تخصصی روده بزرگ خود (سکوم) عبور می دهد و آن ها را مستقیماً از مقعد می خورند (خارج از کتاب : یعنی بدون اینکه کیکوتروف ها به زمین بیفتند ، خم می شوند و آن ها را میخورند) . این یک بخش اساسی از هضم طبیعی است و خرگوش را قادر می سازد حداکثر مقدار مواد مغذی که می تواند از غذای خود داشته باشد را استخراج کند . کیکوتروف ها سبز تیره یا قهوه ای هستند، پوشیده از موکوس براق و دارای بوی قوی، اما نه ناخوشایند "سرکه" هستند. اگر خرگوش طبیعی و سالم است و رژیم غذایی مناسبی دارد کیکوتروف ها نباید روی زمین دیده شوند یا به پشت خرگوش چسبیده باشند.

کیکوتروف های خورده نشده در روی زمین

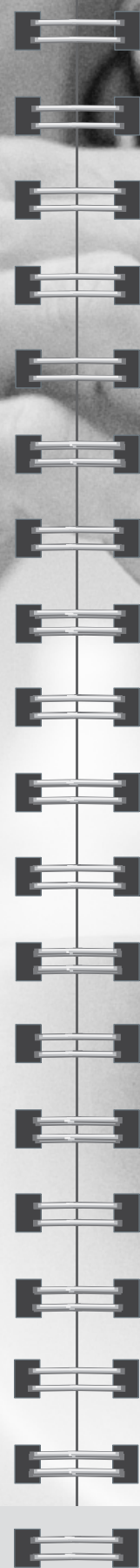
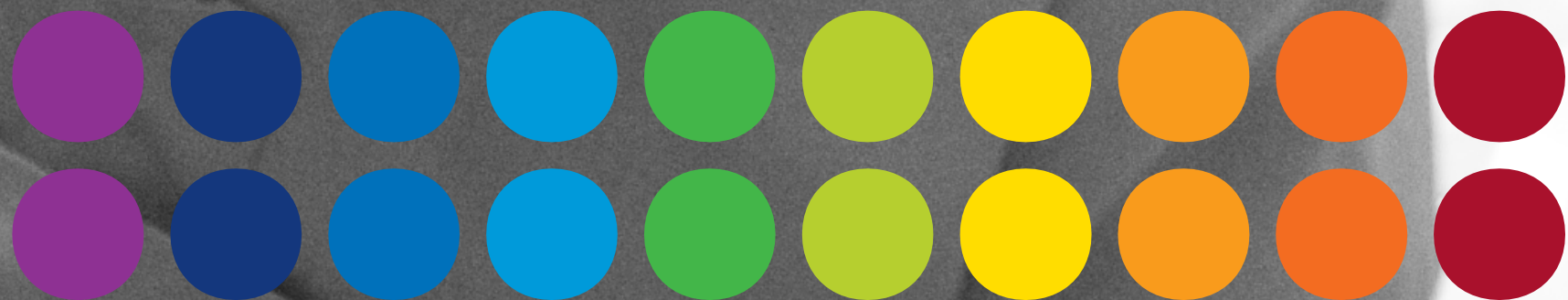


کیکوتروف هایی که به اطراف مقعد(پشت) چسبیده اند



دلایل رایج برای ناتوانی خرگوش در خوردن کاکوتروف های خود و تجمع آنها در پشت آن عبارتند از چاقی، دردهای اسکلتی عضلانی به عنوان مثال. درد اندام حرکتی خلفی یا ستون فقرات یا درد دندان. اگر گلوله های معمولی مدفوع نیز دیده شود به راحتی از اسهال قابل تشخیص است.

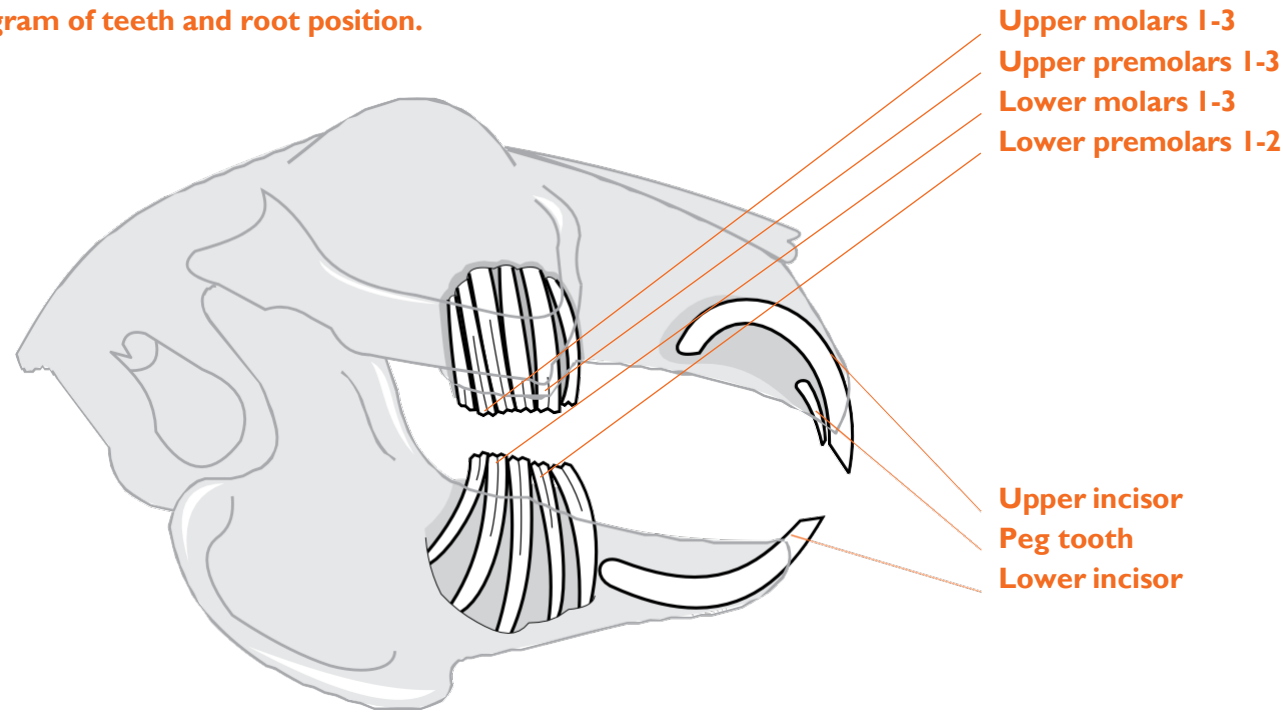
اگر خرگوش با رژیم غذایی بسیار غنی که سرشار از کنسانتره و فیبر کم است ، تغذیه شود، ممکن است کاکوتروف های خورده نشده نیز روی زمین دیده شوند.



دندان‌ها

دندان‌های خرگوش در طول زندگی به طور مداوم رشد می‌کنند و باید توسط یک رژیم غذایی حاوی فیبر بالا که عمدتاً از یونجه، علف و سبزی‌های برگ‌دار تشکیل می‌شود، دچار سایش شوند تا در طول صحیح باقی بمانند. فقدان فیبر و سایش، و/یا کمبود یا عدم تعادل در کلسیم، فسفر و ویتامین D همگی می‌توانند منجر به رشد بیش از حد و انسداد ناقص شوند که یکی از دلایل اصلی درد و رنج است.

Diagram of teeth and root position.



رادیوگراف نرمالی از جمجمه که دندان‌ها را نشان می‌دهد

دندان‌های پیشین incisor را می‌توان به راحتی با جمع کردن آرام لب‌ها مشاهده کرد - آنها باید به صورت عمودی صاف و هموار و یکنواخت باشند. شیار مرکزی در دندانهای پیشین فوقانی طبیعی است. لبه برش دندان باید به صورت افقی صاف، اسکنه‌ای شکل **chisel-shaped** و تیز باشد. دندانهای میخ کوچکتر **peg teeth** مستقیماً در پشت دندانهای ثنایای فوقانی اصلی قرار دارند.



دندان‌های پیشین نرمال از جلو و کنار، و دندان‌های میخ در پشت دندان‌های پیشین بالایی.

سطح ناهموار مینای دندان (دنده دار) غیر طبیعی است و می‌تواند نشان‌دهنده عفونت یا کمبودهای غذایی باشد. لبه برش ناهموار یا مسطح نشان‌دهنده انطباق غیر طبیعی است. (خارج از کتاب: انطباق غیرطبیعی به معنی اختلال در روی هم قرارگیری دندان‌ها)

دندان‌های پیشین غیرنرمال - حالت دنده‌ای



دندان‌های پیشین غیرنرمال - لبه‌های برش نابرابر

دندان های گونه برای آسیاب کردن غذا استفاده می شود و بدون بیهوشی خرگوش به راحتی دیده نمی شود. برجستگی های قابل لمس در مرز شکمی فک پایین نشان دهنده رشد بیش از حد دندان های گونه است و خرگوش نمی تواند فک پایین خود را به راحتی از این طرف به سمت دیگر حرکت دهد تا به طور طبیعی بجود. نقاط تیز و دردناک می توانند به زبان و گونه ها نفوذ کنند و از خوردن خرگوش جلوگیری کنند.

رادیوگرافی جمجمه با بیماری دندان –
دندان های کشیده.



نمای داخل دهانی که دندان های کشیده با
سنبله/خار را نشان می دهد.



نمای طبیعی داخل دهانی که ارتفاع و زاویه صحیح دندان
های گونه را نشان می دهد



آبسه دندانی و رادیوگراف آبسه



عدم انطباق دندان های پیشین می تواند یک مشکل مادرزادی اولیه باشد (یعنی خرگوش با این ناهنجاری متولد شده است) یا ثانویه به دلیل کشیدگی غیر طبیعی دندان های گونه باشد. این نوع دندان ها را می توان به طور کامل برداشت یا باید با استفاده از فرز دندان در فواصل زمانی معین کوتاه شود، زیرا به رشد خود ادامه می دهند و از خوردن خرگوش جلوگیری می کنند.

عدم انطباق دندان های پیشین – از جلو و پهلو



Abnormal teeth .a



دندانهای پیشین پایینی به جای اینکه درست در پشت دندانهای پیشین فوقانی قرار گیرند، در جلوی دندان بالایی قرار می گیرند تو در نتیجه نمیتوانند به طور معمول غذا را گاز بگیرند و بدون هیچ مانعی به رشد سریع خود ادامه می دهند. در نهایت این کار باعث می شود که خرگوش نتواند غذا بخورد و دندان های رشد کرده می توانند در بافت های نرم اطراف دهان فرو بروند و باعث آسیب و درد شدید شوند

پوست ، مو (خز) و ناخن ها

پوست و خز معمولی عاری از هرگونه تورم، پوسته پوسته شدن، پوسته پوسته شدن یا خارش است. طبیعی است که خرگوش‌ها یک ناحیه بدون مو دایره‌ای شکل در نقطه‌ی هاک داشته باشند که با جدا کردن موهای زیر در این ناحیه قابل مشاهده است، اما اگر جای خرگوش ضعیف باشد یا اگر خرگوش اضافه وزن داشته باشد، به راحتی می‌تواند ملتهب و زخمی شود.

پوشش مو نرمال جدا شده توسط دست برای نشان دادن پوست سالم



ریش مو طبیعی



خرگوش‌های مو بلند مانند آنگورا اگر روزانه مرتب نشوند، مستعد گره خوردن موهایشان هستند.



◀ موی درهم تنیده و گره خورده

خرگوش‌ها به بهترین شکل با زمین‌های نرم سازگار می‌شوند، جایی که ناخن‌ها به طور طبیعی کمی فرو می‌روند و چسبندگی ایجاد می‌کنند. ناخن‌های خرگوش به طور طبیعی بسیار تیز هستند و اگر به طور نادرست نگهداری شوند، به خصوص اگر خیلی بلند باشند، می‌توانند خراش ایجاد کنند. خرگوش‌ها معمولاً با کندن زمین، ناخن‌های خود را در طول صحیح نگه می‌دارند. ناخن‌های خیلی بلند به خصوص در سطوح سخت، می‌توانند موقعیت پا را تغییر دهند و نقاط فشار غیرطبیعی ایجاد کنند که می‌تواند منجر به زخم شود. ناخن‌ها را می‌توان با استفاده از ناخن‌گیرهای استاندارد گربه یا سگ کوتاه کرد.



◀ ناخن های نرمال

ناخن‌های بلند و کوتاه کردن آنها



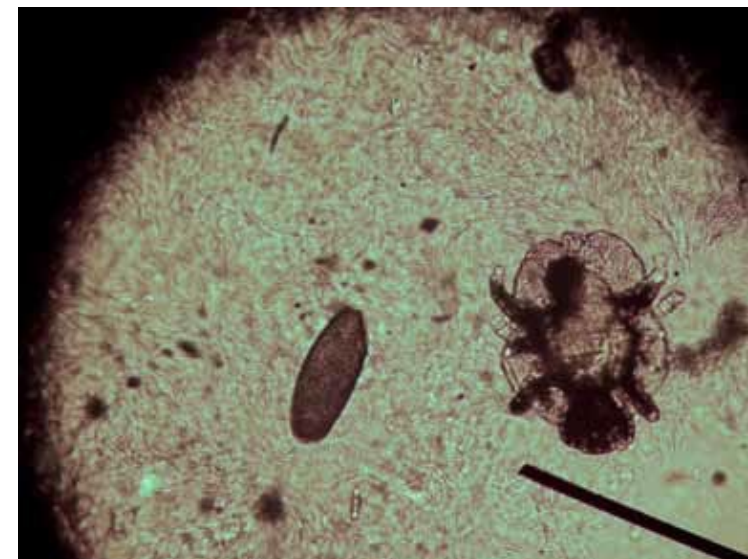
مفصل هوک hock به ویژه در خرگوش‌هایی که دارای اضافه وزن هستند یا در روی کف‌های سیمی (wire floor) یا در شرایط مرطوب و کثیف نگهداری می شوند ، مستعد زخم و عفونت (پودودرماتیت) هستند.

جراحی در مفصل هوک (پودودرماتیت)



جرب‌های خز (مو) معمولاً باعث پوسته پوسته شدن و خارش خفیف می‌شوند، اما در برخی موارد می‌توانند باعث واکنش حساسیت شدید شوند.

جرب های خز - (Cheyletiella) نمای نزدیک و پوسته‌ریزی متعاقب آن



سیفلیس خرگوش یک عفونت باکتریایی (*Treponema cuniculi*) است که عمدتاً از طریق جفت‌گیری منتقل می‌شود و می‌تواند باعث ایجاد ضایعات زخمی و پوسته پوسته مانند در اطراف دستگاه تناسلی شود که به دلیل نظافت (گرومینگ) می‌تواند به صورت و اندام‌های خرگوش نیز سرایت کند. خرگوش‌ها همچنین می‌توانند در بدو تولد آلوده شوند و در واقع بدون وجود جفت، این بیماری را در خود پرورش دهند .

سیفلیس باعث پوسته پوسته شدن و زخم شدن اطراف ناحیه تناسلی و صورت می‌شود.



Myxomatosis یک بیماری ویروسی مهم است که معمولاً کشنده است و می‌تواند توسط حشرات گزنده منتقل شود. این بیماری باعث تورم پلک‌ها، صورت و ناحیه تناسلی و حتی تورم در جاهای دیگر بدن نیز می‌شود. واکسیناسیون خرگوش‌ها در برابر این بیماری برای محافظت از آنها بسیار حیاتی است.

میکسوماتوز:

تورم

اطراف

چشم‌ها

و

اندام

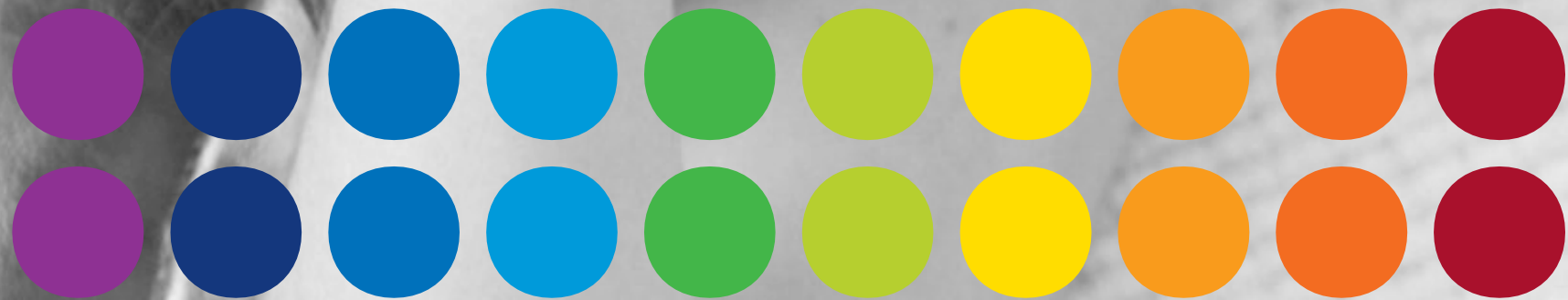
تناسلی،

توده

روی

گوش‌ها





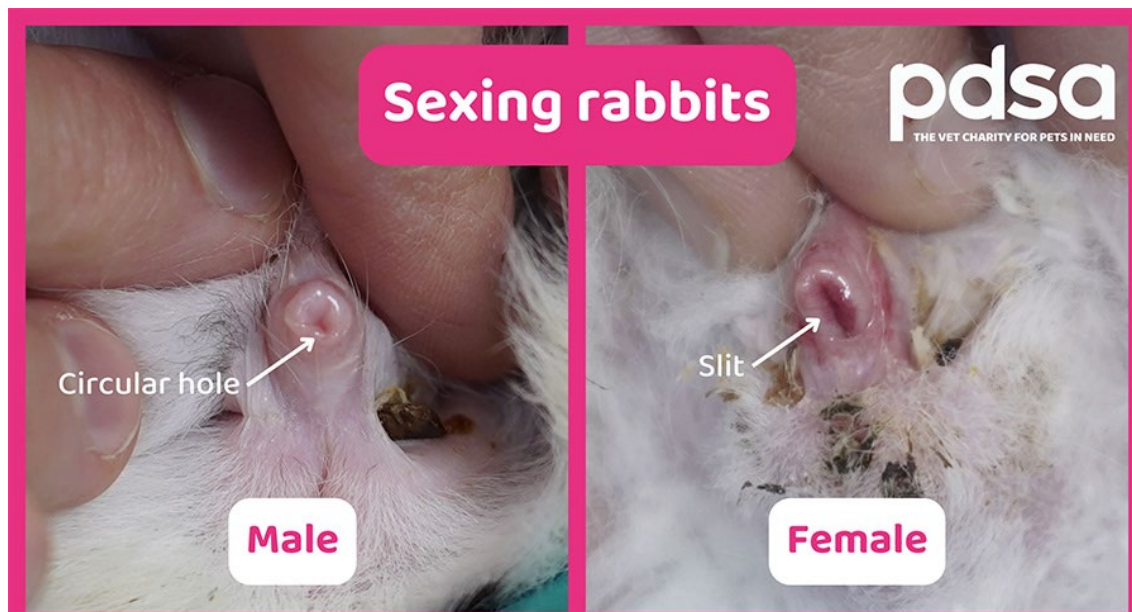
ناحیه پرینه

خرگوش‌ها را می‌توان با بررسی شکل دهانه تناسلی، که در نر گرد و در ماده شکاف مانند است، تعیین جنسیت کرد. (buck and doe : خرگوش نر و ماده به انگلیسی) دو غده بزرگ ترشح کننده بو کیسه‌ای شکل (غدد کشاله ران) در دو طرف دهانه تناسلی قرار دارند که حاوی ترشحات مومی قهوه‌ای طبیعی هستند.

دستگاه تناسلی نر نرمال که دارای غدد بویایی در کشاله ران بصورت طبیعی است



دستگاه تناسلی طبیعی ماده شامل غدد بویایی کشاله ران

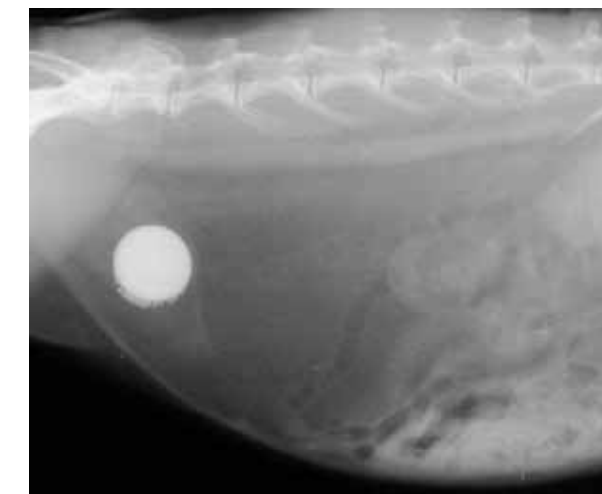


سوختگی ناشی از ادرار نشانه‌ی رایجی از بیماری است و می‌تواند به دلایل زیادی از جمله مشکلات عصبی، عفونت‌های دستگاه ادراری، تجمع رسوبات کلسیم یا سنگ‌ها (سنگ‌های ادراری)، بیماری یا نارسایی کلیه، یا درد کمر یا اندام‌های حرکتی عقبی رخ دهد. هنگامی که پوست ملتهب می‌شود (سوختگی ناشی از ادرار ادرار)، خرگوش در حالت عادی ادرار کردن احساس درد می‌کند که می‌تواند مشکل را تشدید کند.

سوختگی ناشی از ادرار



رادیوگرافی مثانه که یک سنگ ادراری گرد و جامد را نشان می‌دهد



هجوم مگس‌ها

مگس‌ها به ادرار یا مدفوع جمع شده در ناحیه پرینه جذب می‌شوند و تخم‌هایی می‌گذارند که به کرم تبدیل می‌شوند و باعث ایجاد وضعیتی به نام «حمله مگس» می‌شوند. این اتفاق می‌تواند در هوای گرم خیلی سریع رخ دهد و کرم‌ها پوست و گوشت را می‌خورند و باعث زخم‌های شدید و شوک می‌شوند که می‌تواند به سرعت خرگوش را بکشد.



و رادیوگرافی مثانه نشان دهنده رسوب کلسیمی به شکل توده نیمه جامد

چشم ها

چشم‌ها باید شفاف و بدون ترشح باشند.

چشم نرمال



اکثر خرگوش‌های نر معمولاً در فصل جفت‌گیری دچار بزرگ شدن غده هاردرین در پشت پلک سوم می‌شوند که باعث می‌شود پلک سوم صورتی‌تر و برجسته‌تر به نظر برسد. همچنین، این غده می‌تواند حالت بیرون زده (پرولاپس) نیز پیدا کند .



و غده برجسته طبیعی

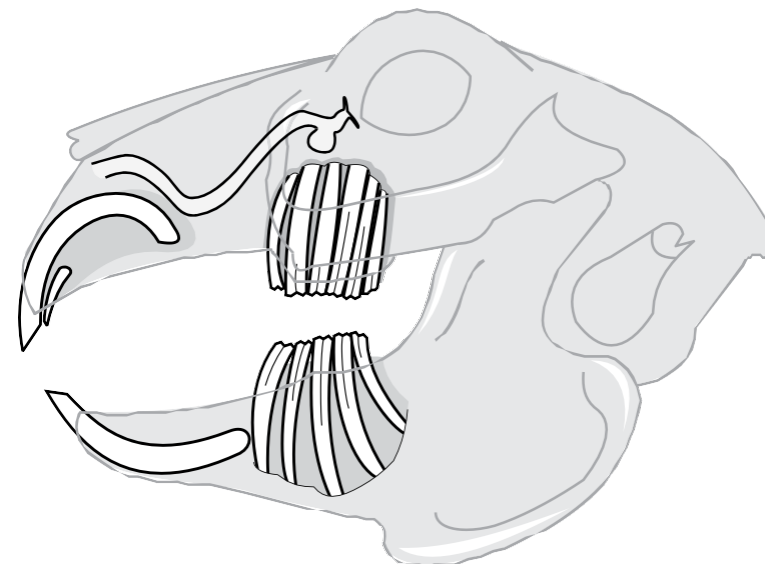
و بیرون زدگی غده هاردرین

چشم طبیعی با فشار کمی در بالا ، همراه با

کشیدن پلک سوم طبیعی به صورت جزئی

مجرای اشکی، اشک را از چشم به پشت بینی تخلیه می‌کند، جایی که از طریق آن بلعیده می‌شود. اگر این مجرا به دلیل عفونت یا معمولاً رشد بیش از حد ریشه دندان‌های گونه به دلیل بیماری‌های دندان‌های مسدود شود، اشک از چشم سرریز می‌شود و باعث قرمزی و التهاب پوست می‌شود. این مجرا همچنین می‌تواند عفونی شود.

دیاگرام مجرای اشکی بینی و ارتباط آن با دندان‌ها



آبریزش چشم ناشی از انسداد مجرای اشکی

داکریوسیستیت (التهاب کیسه اشک) شدید با ترشحات چرکی و زخم پوست اطراف چشم



بیرون زدگی چشم می‌تواند نشان دهنده تومور یا آبسه پشت چشم باشد، یا اگر هر دو چشم تحت تأثیر قرار گرفته باشند، می‌تواند به دلیل وجود توده‌ای در قفسه سینه باشد که مانع از تخلیه کافی خون از پشت چشم‌ها می‌شود. آبسه‌ها همچنین می‌توانند در داخل چشم ایجاد شوند.

اگزوفتالمی یک طرفه



اگزوفتالمی دو طرفه



آبسه/گرانولوم داخل چشمی



آب مروارید (افزایش کدورت عدسی چشم) در خرگوش‌ها غیرمعمول نیست و می‌تواند علل مختلفی داشته باشد، از جمله تغییرات پیری و عفونت با انگل مثل *Encephalitozoon cuniculi*. برخلاف بسیاری از گونه‌های دیگر، آب مروارید در خرگوش‌ها ارتباطی با دیابت ندارد زیرا این بیماری در خرگوش‌ها بسیار نادر است. جراحی برای برداشتن آب مروارید در خرگوش‌ها امکان‌پذیر است.

آب مروارید: افزایش کدورت عدسی چشم



گوش های خرگوش بزرگ هستند و بسته به نژاد، عمودی یا افتاده هستند. گوش های خرگوش بسیار حساس هستند و برای تنظیم گرما و همچنین شنوایی استفاده می شوند. نژادهایی که گوشهایشان حالت افتاده دارد ، مستعد ابتلا به عفونت گوش هستند که باعث درد و سوزش می شود و می تواند به بیماری گوش میانی و کچ شدن سر منجر شود.

تصاویر گرفته شده با اتوسکوپ از مجرای گوش طبیعی و مجرای گوش مبتلا به اوتیت خارجی که وجود چرک را نشان می دهد

گوش خارجی طبیعی



جرب گوش. *Psoroptes cuniculi* - پوسته های ضخیم در صورت عدم درمان می توانند کل گوش را پر کنند.

سیستم تنفسی

خرگوش‌ها معمولاً فقط می‌توانند از طریق بینی خود نفس بکشند، بنابراین هرگونه ترشحاتی که مجاری بینی را مسدود کند، می‌تواند در تنفس اختلال ایجاد کند. آن‌ها همچنین با استفاده از پنجه‌های جلویی خود هرگونه ترشح را تمیز می‌کنند، بنابراین پوسته پوسته شدن روی این پنجه‌ها می‌تواند نشان دهنده بیماری تنفسی باشد.

پوسته پوسته شدن بینی و پنجه‌های جلویی

به دلیل عفونت تنفسی و ترشحات بینی

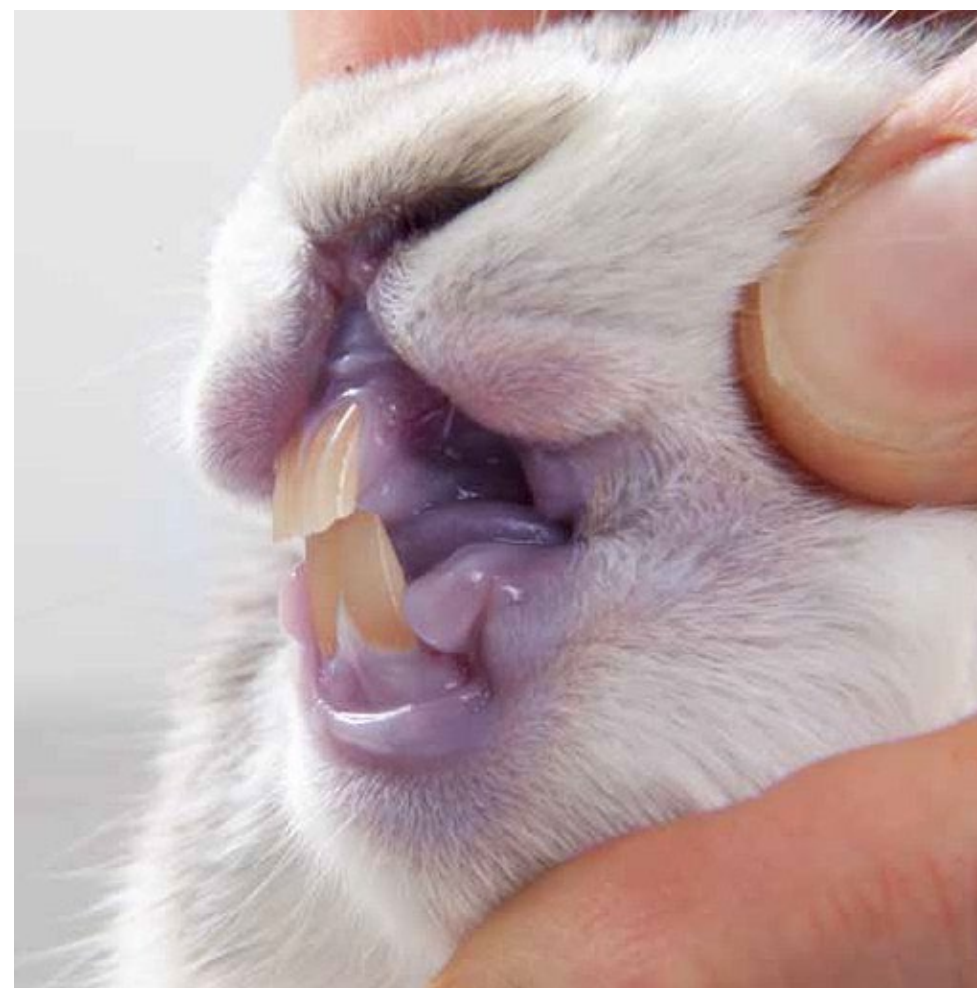
سوراخ‌های بینی تمیز و طبیعی که شکاف لب بالایی را نشان

می‌دهند



آبریزش بینی می‌تواند یک طرفه یا دو طرفه باشد

بیماری شدید تنفسی



بیماری های عصبی

شایع ترین علامت عصبی در خرگوش ها کج کردن سر است. این معمولاً به دلیل عفونت گوش میانی یا داخلی است، اما می تواند به دلیل عفونت های مغزی نیز باشد، به عنوان مثال به دلیل انگل انسفالیتوزون کونیکولی.

Head tilt



Head tilt



عفونت گوش میانی همچنین ممکن است باعث فلج صورت شود و آن را به صورت نامتقارن نشان دهد.

فلجی صورت



همچنین کج کردن سر در خرگوش هایی که بیماری مغزی یا گوش میانی/داخلی دارند، ممکن است تعادل خود را از دست بدهند و بسیار گیج و ناتوان از ایستادن شوند.

بیماری عصبی شدید با ناتوانی در ایستادن و غلت زدن



ضعف یا فلج اندام های حرکتی عقبی نیز نشانه ی رایجی از بیماری های عصبی است و می تواند کاملاً نامحسوس باشد. علل رایج آن شامل عفونت های سیستم عصبی مرکزی و ضربه به ستون فقرات است.

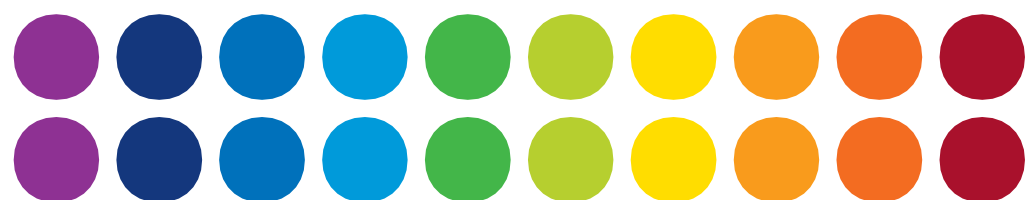
فلجی اندام خلفی یک طرفه و دو طرفه



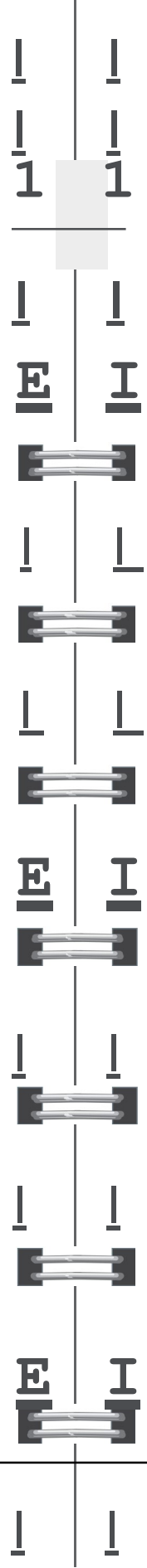
علائم عمومی درد و بیماری

خرگوش‌ها در پنهان کردن علائم درد و بیماری بسیار ماهر هستند و تشخیص آنها می‌تواند دشوار باشد. اغلب خرگوشی که کاملاً بیمار است، کمی آرام‌تر از حالت عادی به نظر می‌رسد. کاهش یا فقدان کامل اشتها و کاهش تولید و اندازه مدفوع از دیگر نشانه‌های مهم بیماری خرگوش هستند. علائم درد شدید شامل قوز کردن، فشار دادن شکم به زمین، دندان قروچه، نوشیدن بیش از حد آب و پرخاشگری غیرمعمول uncharacteristic aggression، هستند.

خرگوش افسرده با حالت قوز کرده بدن



notes



Common diseases and conditions of pet rabbits



Satinvet

شرکت دانش بنیان ساتین تن کیمیا
تولید کننده داروهای دامپزشکی و انسانی



اسپری مولتیفانکشنال بورآز برای درمان انواع بیماری‌های عفونی و زخم‌های پوستی و مخاطی خرگوش مناسب است . بدون نیاز به آنتی‌بیوتیک و سایر داروهای رایج پوستی .



satinvet



Phone number

09938484977
04134754033